

Sárbogárd Város Polgármestere
7000 Sárbogárd, Hősök tere 2.

Előterjesztés

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2019. február 8-i ülésére

Tárgy: Zichy sírhelyek és a régi Mészöly iskolaépület helyi védettség alá helyezése

Tisztelt Képviselő-testület!

Bakonyi István (7000 Sárbogárd, Május 1.) azzal a kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, hogy helyezze helyi védelem alá a nagyhörcsöki temetőben található Zichy sírhelyeket.

Indokolásul kérelmében leírta, hogy a Zichy család tagjai Sárbogárd Nagyhörcsök településrészének életében 1650-től egészen 1940-ig, mint a terület birtokosai fontos szerepet játszottak. A család főnemesi ágából származó és hörcsökön eltemetett családtagok mindegyike olyan elismerésre méltó életet élt, mely az utókortól megköveteli, hogy sírhelyüket és emléküket hosszú időn keresztül védjék és ápolják.

Bakonyi István javaslatával egyetértek, támogatom. A nagyhörcsöki temetőben található Zichy sírok helyi védelembe helyezése mellett Sárbogárd Város Településképeznek Védelméről szóló 24/2017. (XI. 23.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) 6. § (2) bekezdése alapján magam is élni kívánok a helyi védettség alá helyezés kezdeményezésével a Sárbogárd, József Attila utca 14. szám alatt található régi iskolaépületet érintően.

Az épületet 1926. augusztus 1-én adták át Közösségi Gimnáziumi épületként. 1928-ig az épület gimnáziumként működött, majd ezt követően a járásbíróság költözött bele. 1950-ben a járásbíróság a Fő utcára költözött, ezt követően az épületben ismét iskolai funkciók kerültek elhelyezésre.

Az épület tömege és „háromosztatúsága” egy különleges városias épülettömeget mutat. Tömegével és homlokzatával szigorú középület jellegű építményként helyezkedik el a város szövetében. Ezen az épületen igen finoman megfogalmazott homlokzati díszítések is megtalálhatók, megfelelőképpen hangsúlyozva az épület homlokzatot, a nyílászárók rendszerét és osztásait, valamint az oromfalak záródásait. A középrizalit földszintjén elhelyezett főbejárat csúcsíves kialakítása és annak természetes kövel való keretezése különleges építészeti érték. Ezt a fajta építészeti megoldást a korai modernizmus épületein láthatjuk - *ezek leginkább Koós Károly épületein jellemzőek* -. A homlokzaton elhelyezett nyílászárók osztásai és

vízszintes elválasztásainak díszítései építészeti értéket képviselnek. Ezeket figyelembe véve az épület mindenképpen érdemes arra, hogy helyi védelem alá vegyük.

A Sárbogárdi Múzeum Egyesület – mint helyi szakmai szervezet – véleményét kikértük a Rendelet 6. § (7) bekezdése szerinti dokumentáció megküldésével, mindkét ingatlan/ingatlanrész helyi védettség alá helyezése kérdésében, mely egyöntetűen egyetértő és támogató.

Kérem a tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

Határozati javaslat

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testülete „Zichy sírhelyek és a régi Mészöly iskolaépület helyi védettség alá helyezése” tárgyú előterjesztést megtárgyalta a polgármester előterjesztésében és az alábbi döntést hozta:

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselőtestülete a Sárbogárd 01158/64 hrsz-ú nagyhorcsöki temetőben található Zichy sírhelyeket és a Sárbogárd, József Attila utca 14. számú 552/2 hrsz-ú ingatlan dél-keleti részén található régi iskolaépületet helyi védelemre méltónak tartja, ezért helyi egyedi védelemben részesíti.

A Képviselő-testület felkéri a Jegyzőt, hogy Sárbogárd Város Településképeznek Védelméről szóló 24/2017. (XI. 23.) önkormányzati rendelet, jelen döntésnek megfelelő módosítását terjessze a képviselőtestület elé.

Felelős: Polgármester,

Határidő: folyamatos

Sárbogárd, 2019. 01. 23.

Dr. Sükösd Tamás
polgármester

1. melléklet

E 201

01.17
20
Hatalo

01.17
T
Zichy

Dr. Sükösd Tamás
Sárbogárd Város Polgármestere
részére

Tárgy: a nagyhőrcsöki temetőben
található Zichy sírok helyi
egyedi védelem alá
vonásának ügyében tett
kezdeményezés és kérelem

Sárbogárd Város Polgármesteri Hivatala
7000 Sárbogárd
Hősök tere 2.

Tisztelt Polgármester Úr!

Alulírott Bakonyi István (lakcím: 7000 Sárbogárd Május 1. major) Sárbogárd Város Önkormányzata Képviselő-testületének a Sárbogárd Város Településképeznek Védelméről szóló 24/2017. (XI.23.) önkormányzati rendelete 6 § (2) bekezdése alapján kezdeményezem, a Sárbogárd-Nagyhőrcsök területén 01158/64 helyrajzi számú területen elhelyezkedő temetőben található Zichy sírok (öt sírhely, melyeket északkelet felől félköríves fal határol) helyi egyedi védelem alá vonását. Egyúttal kérem, hogy ezen kezdeményezésben foglaltakat a képviselő-testület, mint döntéshozó elé előterjeszteni szíveskedjék.

INDOKLÁS

A Zichy család tagjai Sárbogárd Város Nagyhőrcsök településrészének életében 1650-től egészen 1940-ig, mint a terület birtokosai fontos szerepet játszottak. A család főnemesei ágából származó, és hőrcsökön eltemetett családtagok mindegyike olyan elismerésre méltó életet élt, mely az utókortól megköveteli, hogy sírhelyüket, és emléküket hosszú időnkig védjék és ápolják. Itt nyugszik zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferencné, leánykori nevén Kornis Anna grófnő, aki inspirálta férjét a nagyhőrcsöki kastély megépítésére, és akinek a nevét az Anna-Vár mind a mai napig őrzi. Szintén itt nyugszanak zichi és vásonkeői gróf Zichy György és felesége zichi és vásonkeői gróf Zichy Györgyné (született futaki Hadik Eduardina (Éna) grófnő), akik a kastély ulolsó tulajdonosai, lakói voltak, és akik a gazdaság felvirágoztatásán fáradoztak, valamint fiuk zichi és vásonkeői gróf Zichy János Antal, aki egy Svájcban élő, de gyakran hazalátogató, nemzetközi hírű plazmafizikus volt. Érdemeik és példájuk elismerése képpen, valamint történetformáló személyiségük, így Nagyhőrcsök, ezzel együtt Sárbogárd Város történelmének és történeti emlékeinek megőrzése érdekében feltétel nélkül indokolt a jelzett sírhelyek helyi egyedi védetté nyilvánítása.

Együttműködő segítségét előre is megköszönve

Tisztelettel:

Bakonyi István
486/000/129/2018

Kelt.: Sárbogárd, 2018. 10. 15.

A kérelemhez csatolt mellékletek:

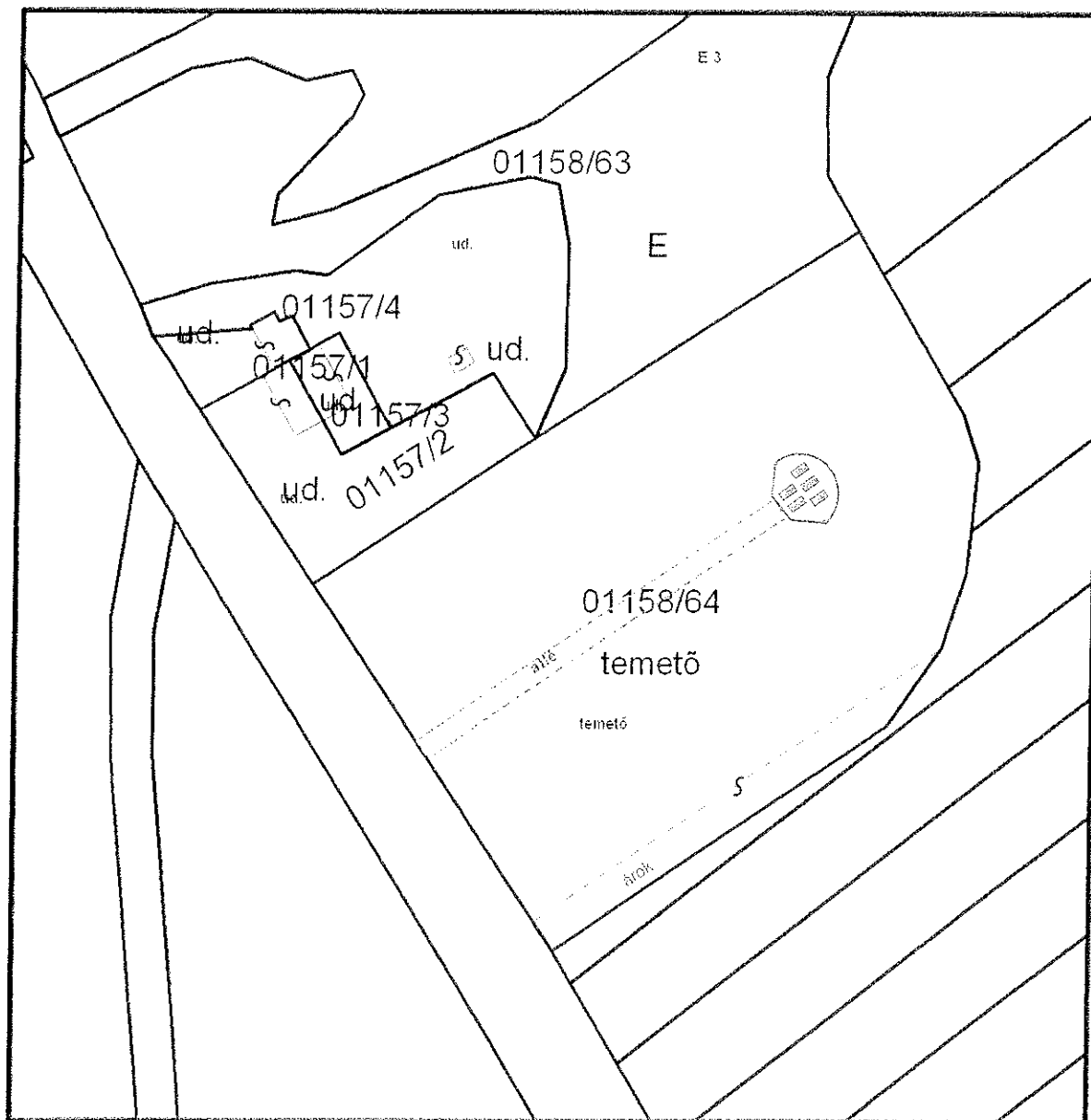
- 1. számú melléklet: Térkép a Zichy sírok elhelyezkedéséről
- 2. számú melléklet: Helyszíni fényképek a sírokról
- 3. számú melléklet: Az öt sírhelyen eltemetettek ismert adatai és munkásságuk
- 4. számú melléklet: zichy és vásonkeői gróf Zichy János, mint az ulolsó nagyhőrcsökön született Zichy rövid életrajza

Bakonyi István		
VÁROSI POLGÁRMESTERI HIVATAL SÁRBOGÁRD		
Érkezett: 2018 JAN 12 10/48-9/1518		
Tisztelt:	Tárgy:	Ügyintéző: <i>Békési</i>

A 2018. 10. 15-én kelt, és Sárbogárd Város Polgármesterének címzett, a nagyhőrcsöki temetőben található Zichy sírok helyi egyedi védelem alá helyezésének ügyében írott kezdeményezés és kérelem

I. számú melléklete

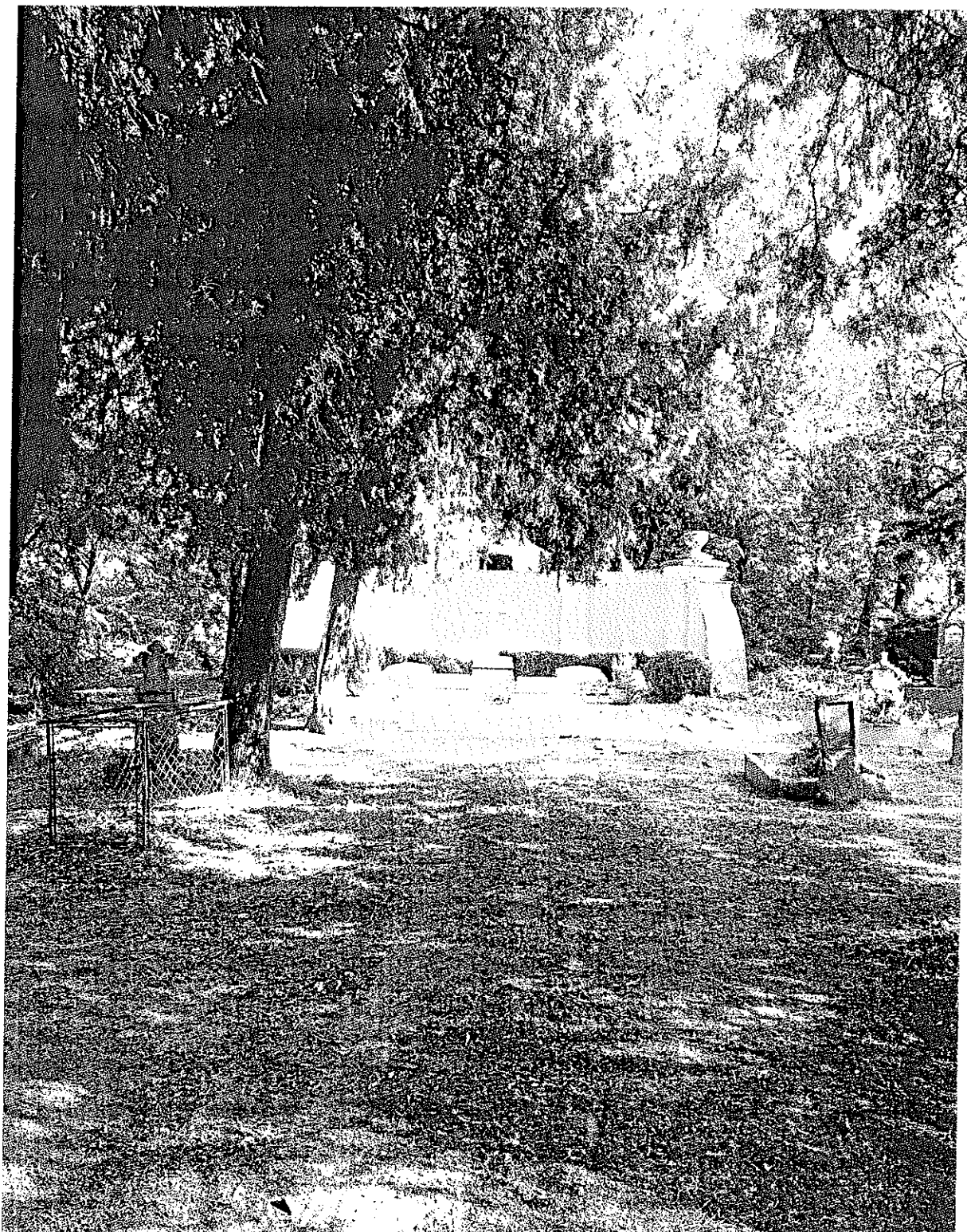
Térkép a Zichy sírok elhelyezkedéséről

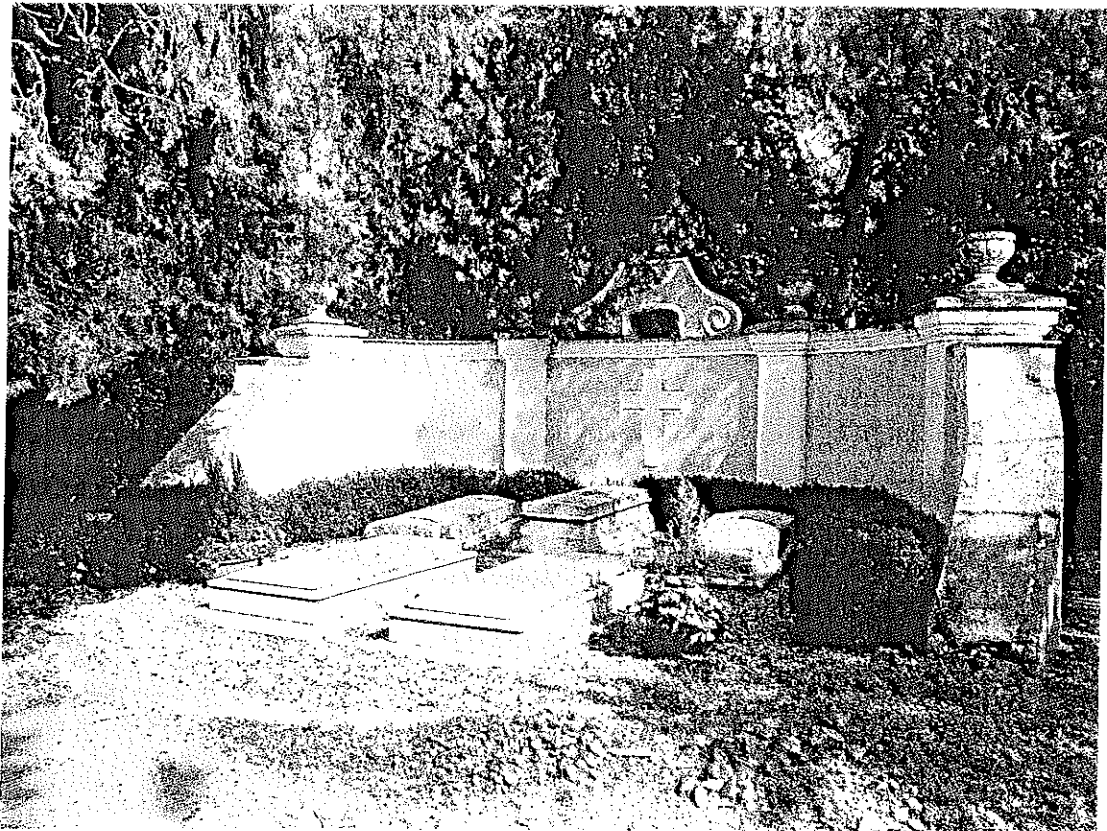
A 2018. 10. 15-én kelt, és Sárbogárd Város Polgármesterének címzett, a nagyhörsöki temetőben található Zichy sírok helyi egyedi védelem alá helyezésének ügyében írott kezdeményezés és kérelem

2. számú melléklete

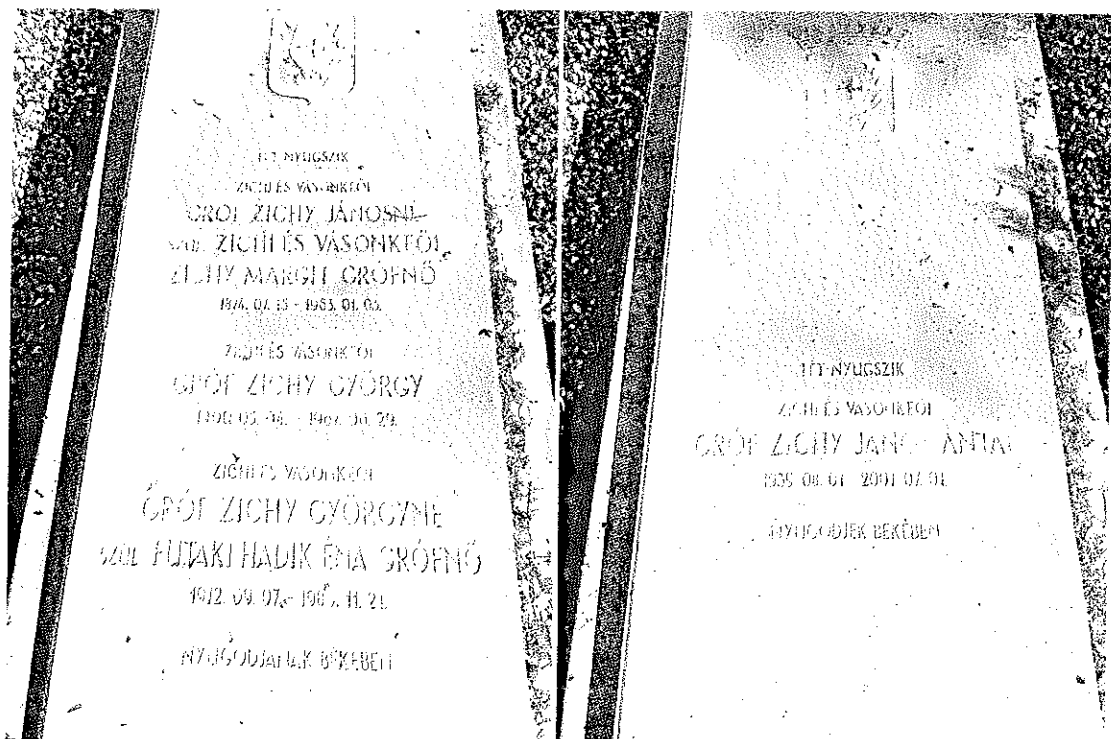
Helyszíni fényképek a sírokról

1. kép: A síremlék képe az allé felől

2. kép: A síremlék képe

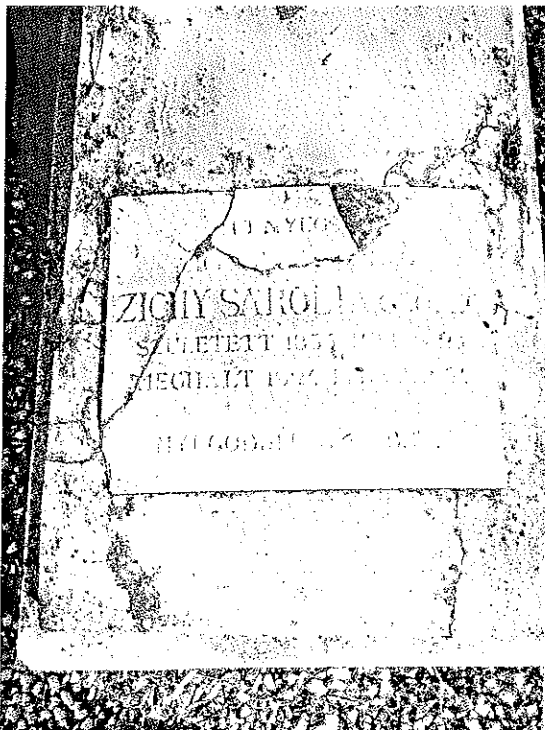

3. kép: gróf Zichy Jánosné
gróf Zichy György
gróf Zichy Görgyné sírhelye

4. kép: gróf Zichy János Antal sírhelye

5. kép: gróf Zichy Antal sírhelye

6. kép: gróf Zichy Sarolta sírhelye

7. kép: gróf Zichy Pál Ferencné sírhelye

A 2018. 10. 15-én kelt, és Sárbogárd Város Polgármesterének címzett, a nagyhöresöki temetőben található Zichy sírok helyi egyedi védelem alá helyezésének ügyében írott kezdeményezés és kérelem

3. számú melléklete

Az öt sírhelyen eltemetettek ismert adatai és munkásságuk

zichi és vásonkeői Gróf Zichy Jánosné

A grófné 1874 július 15-én született Graz-ban zichi és vásonkeői Zichy Margit grófnő néven, zichi és vásonkeői gróf Zichy Géza (1849–1924) író, zeneszerző, valamint karátsonyfalvi és beodrai Karátsonyi Melanie grófnő (1855–1894), csillagkeresztes hölgy gyermekeként. 1893 június 24-én Budapesten ment hozzá feleségül zichi és vásonkeői gróf Zichy Jánoshoz, aki Nagylángon született, és nagylángi birtokosként később a Magyar Királyság kultuszminisztere, valamint az MTA igazgató tagja volt. Zichy János 1934-ben kapta meg Habsburg Ottótól az Aranygyapjas Rendet. Ezek apaján látható, hogy a család elismertséget és komoly érdemeket szerzett a Magyar Királyságban, melyeket a nagylángi birtokon kamatoztattak. Gróf Zichy Jánosné 1963 január 30-án hunyt el Baden bei Wien városában.

zichi és vásonkeői Gróf Zichy György

Zichy György zichi és vásonkeői gróf Zichy János nagylángi nagybirtokos, és Zichy Jánosné (született Zichy Margit) gyermekeként látta meg a napvilágot 1900 május 4-én Nagylángon. A nagyhöresöki kastély akkor a Zichy család egy másik ágának tulajdonában volt (zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferenc, és zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferencné (született: gönczruszkai Kornis Anna grófnő), akiknek Margit nevű lányuk és férje Erdődi Pálffy Miklós herceg tulajdonában volt, akik gyermektelen házasságuk okán úgy rendelkeztek, hogy a birtok a Zichy családra szálljon vissza. Így esett a választás Zichy Györgyre, aki Zichy János miniszter negyedik gyermekeként nem örökölt volna birtokot. György, akkor már felsőfokú mezőgazdasági tanulmányt folytatva, s később ezen tudományágból szerzett doktori fokozatot. Budapesten 1938 szeptember 29-én vette feleségül Iutaki Hadik Mária Eduardína (Éna) grófnőt, és egy évvel később nekiláttak a nagyhöresöki kastély nagyszabású átalakításának. A kastély egyes részeit nehezen kezelhetőnek, illetve túlzottan díszítettnek, és kevésbé praktikusnak, éppen ezért terveket készítettek annak átépítésére. A reprezentatív szárnyat, a tornyot, valamint a díszes kaput elbontották 1939-ben, az építkezés azonban nem kezdődhetett meg, mivel a birtokot hamarosan elvették tőlük. A gróf határozottan jó szakember hírében állt, és komoly fejlesztéseket eszközölt a gazdaságban. Egyes források szerint, a kastély bontásából származó téglák egy részét, az 1939-es belvíz súlytotta területeken, új házak felépítésére áadták a birtokon dolgozóknak. Az ezt követő időszakot írta, Zichy János fizikus életrajza ismerteti.

zichi és vásonkeői Gróf Zichy Györgyné

A grófné 1912 szeptember 07-én született Mosdóson, Zichy György felesége, és Zichy János édesanyja. 1980 november 21-én hunyt el Bécsben.

zichi és vásonkeői Gróf Zichy János Antal

Életrajza jelen dokumentum 4. mellékletében olvasható.

zichi és vásonkeői Gróf Zichy Antal

1859 április 15-én született zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferenc és zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferenc (született gönczruszkai Kornis Anna grófnő) második gyermekeként. Nőtlenül és gyermek nélkül hunyt el 1921 március 24-én Nagyhöresökön.

zichi és vásonkeői Gróf Zichy Sarolta

1855 július 29-én született zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferenc és zichi és vásonkeői gróf Zichy Pál Ferenc (született gönczruszkai Kornis Anna grófnő) első gyermekeként. Hajadonon és gyermek nélkül hunyt el 1923 márciusában Nagyhöresökön.

zichi és vásónkeői Gróf Zichy Pál Ferencné

A grófné 1936 május 18-án született Kolozsvárott gönczruszkai Kornis Anna grófnő néven, gönczruszkai gróf Kornis Mihály és iktári gróf Bethlen Katalin gyermekeként. Férje a Magyar Földhitelintézet megalapításában is nagy szerepet játszó zichi és vásónkeői gróf Zichy Pál Ferenc (házasságkötésük 1854. július 15-én volt Budapesten melyről a Hölgyfutár így tudósított: „Mult szombaton ment véghez gr. Zichy és Kornis grófnő me- nyekzőjük. Fényes menet kíséré az egyetemi templomba a boldog ifju párt”) az Ő iránt érzett szerelme jeléül építtette a nagyhőrcsöki kastélyt, melynek első terveit Weber Antal, majd későbbiekben a bővítések során Ybl Miklós készítette. A kastély róla kapta az Anna-Vár nevet, mely máig él a köztudatban.

A grófnő intenzív társasági és társadalmi életet élt. 1861 március 15-én alapítója volt a Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesületének, szervezte a fővárosi arisztokraták jótékonyági mozgalmait. Egy ilyen rendezvényen, 1860-ban különös jelenetek lettek tanúi a főúri „szemek”. Apró boltokban mindentelét árusítottak a nemesek: egy ilyen árudában férfi divatcikkeket árult – ahogy Jókai írt róla – a „legfeltűnőbb szépségű” grófnő. Egy alkalommal a vonzó külsejű, nagy műveltségű, függetlenségi párti Almássy Pál ment oda a pavilonhoz, a hölgy pezsgővel kínálta. A gróf az árát kérdezte, de aztán a szent cél érdekében csak akkor volt hajlandó súlyos ezer forintot fizetni a grófnőnek, ha ő egy csókot ad neki. Az asszony ezt megadta, és a pénzt is megkapta. Másnap a sajtó úgy találta az esetet, mint a két párt fúziójának kezdőlépését. Az asszony jeleskedett a színjátszásban, karitatív kiállítást rendezett az arisztokrata családok házi régészeti és iparművészeti tárgyaiból.

A grófnő 1901 november 10-én halt meg melynek tényéről a Vasárnapi Ujság gyászjelentőjében ezt olvashatjuk: „Meghalt gr. Zichy Paulai Ferenczné, szül. Korniss Anna grófnő, esiflagkeresztes hölgy, 60 éves korában Bécsben, hol látogatóban volt. Halála több főúri családot borított gyászba s nagy részvétet kelt”

A 2018. 10. 15-én kelt, és Sárbogárd Város Polgármesterének címzett, a nagyhőresöki temetőben található Zichy sírok helyi egyedi védelem alá helyezésének ügyében írott kezdeményezés és kérelem

4. számú melléklete

*zichi és vásonkeői gróf Zichy János Antal,
mint az utolsó nagyhőresöki született Zichy rövid életrajza
(írta Zichy Johanna 'született: Bolza Johanna grófnő' Zichy János özvegye)*

zichi és vásonkeői Gróf Zichy János

***Budapest, 1939. 08. 01. + Zürich, 2001. 07. 01.**

Zichy János 1939. 08. 1-jén gróf zichi és vásonkeői Zichy György és Eduardina, született futaki Hadik grófnő fiaként látta meg a napvilágot. 1945-ig a nagyhőresöki/Fejér megyei családi birtokon élt.

A háború végén a család Grazba menekült, ahol János megkezdte iskolai tanulmányait. A hír, mely szerint Hadik nagymamája benuktan és magatehetetlenül él Budapesten, arra készítette a családot, hogy 1946-ban visszatérjenek Magyarországra. A nagyhőresöki birtokot már elveszték tőlük.

1951-ben az egész családot Budapestről Tiszasülyre deportálták. A család esetéről a müncheni Szabad Európa Rádióban számoltak be. Néhány hónap után az apa testvéréhez, Zichy Pálhoz költözhetek Nagyvázsonyba, ahol a kastélyban az 5 fős család számára egy szobát utaltak ki.

A nagyvázsonyi általános iskola elvégzését követően János 1953-ban a pannonhalmi bencés gimnáziumba nyert felvételt, ahogyan később öccse, Béla is.

Az 1956-os, novemberi forradalom kitörését követően a szülők a 12 éves Mária Terézia lányukkal Pannonhalmára mentek, hogy három gyermeküket Ausztriába küldjék. Ők maguk Magyarországon szándékoztak maradni. November 22-én azonban egy ügyvéd tanácsára mégis az egész család elmenekült.

Az éjszakai, gyalogos menekülés különösen fáradtságos volt, mivel az apának egy 1945-ben, az akkori Ausztriába történő menekülés során bekövetkezett balesete óta merev volt a térdje. Ausztriában a családot először bécsi barátok fogadták be. A szülők munkát keresték és Bécsben maradtak.

Jánost és fivérét még 1956 decemberében felvették az innsbrucki magyar gimnáziumba, ahol 1957-ben János leérettségizett. Osztályfőnöke Frank Miklós atya volt, később a magyar Máltaiak preláusa. Egész életében megmaradt jó barátjának, kísérte Jánost egészen korán bekövetkezett haláláig és segítséget nyújtott felesége számára a rákövetkező nehéz időben.

Az érettségi után János megkezdte fizika tanulmányait Bécsben, azonban egy szemeszter után megkapta a Ford Alapítvány ösztöndíját a zürichi ETH-ra (Szövetségi Műszaki Főiskola), melyet célul tűzött ki magának. 1962-ben fejezte be tanulmányait és lediplomázott. 1980-ban munka mellett szerezte meg a doktori fokozatot (Dr. Sc. Nat.).

Tanulmányait követően az ETH-n maradt asszisztensként, majd tudományos munkatársként a Schweizerisches Institut für Nuklearforschung (SIN) intézetnél tevékenykedett, melyet ebben az időben építettek fel Villigen im Aargauban. Manapság a PSI, Paul Scherrer Institut, Svájc legnagyobb kutatóintézete, ahol János 2001-ben bekövetkezett haláláig alkalmazásban állt.

Zürichben János könnyen be tudott illeszkedni. Volt egy menekült háttérű magyar diákokból és segítőkész svájci családokból álló csoport, melynek tagjaival János jó kapcsolatokat épített ki.

János rendszeresen meglátogatta családját Bécsben, ott ismerte meg Johanna (Hanni) Bolza grófnőt. 1970-ben házasodtak össze Laxenburg bei Wien-ben. A grófnő családja már 1949-ben Ausztriába menekült és Johanna Kärntenben és Bécsben nőtt fel.

Zürichben, 1969-ben János kérelmezte a svájci állampolgárságot, mivel ott már 12 évet élt. Az eljárásba a házasságkötést követően feleségét is bevonták és 1971-ben mindkettőjük megkapta az állampolgárságot. Ennek következtében felesége elvesztette osztrák útlevelét, mivel Ausztriában nem engedélyezik a kettős állampolgárságot.

Miután János 1980-ban az ETH-n megszerezte a doktori fokozatot, intézete kutatási megbízást ajánlott számára az Egyesült Államokban. Ez egy nemzetközi projekt volt a magfűzioról. Oak Ridge-

ben, Tennessee-ben, az egyik legnagyobb kutatóközpontban, melyet a *Manhattan Projekt* (az atombomba kifejlesztése céljából) számára alapítottak 1941-ben. Felesége támogatta ebben, s így az 1981-1987. közötti időszakot – megszakításokkal – ott töltötték. János nagyon intenzíven dolgozott és képviselte Svájcot ebben a projektben az USA, Japán és Németország mellett. Lehetősége volt rá, hogy számos, az USA különböző helyein megrendezett nemzetközi konferencián vegyen részt és sok érdekes kapcsolatot vegyen fel. A privát életben is feleségével számos alkalma nyílt arra, hogy az egész országban családtagokat és barátokat, valamint a magyar Máltai Lovagok Szövetségének amerikai tagjait is meglátogassa.

A projekt lezárását követően János Svájcban folytatta munkáját a Villigenben található PSI-n, tudományos munkatársként.

1982-ben, a Pannonhalmán megrendezett 25. érettségi-találkozó alkalmából látogatott első alkalommal János Magyarországra a menekülését követően. A forradalom után csak kevés rokona maradt Magyarországon, néhányan közülük már Svájcban meglátogatták. Pannonhalmi diáktársaival és néhány professzorával mindig is szoros kapcsolatot tartott fenn és boldog volt, hogy rokonokat és régi barátokat láthat újra. A Pannonhalmához fűződő szoros kapcsolata arra indította Jánost, hogy a kolostort, 1000 éves fennállásának alkalmából, egy bázei csoporttal anyagilag támogassa.

Mihelyst a rendszerváltást követően lehetősége adódott rá, János maga és felesége számára visszakérte a magyar állampolgárságot és ismét magyar útlevelet kapott.

A Fejér megyei Nagyhörcsököt 1992-ben látogatta meg első ízben feleségével, a kombinát akkori igazgatójának, Jármí Pálnak a meghívására. János érdeklődve várta, hogy viszontlássza azokat a helyeket, melyekre gyerekkorából emlékezett. Noha családja a kommunizmus idején a kisajátítás, deportálás stb. révén szörnyű időket élt meg, János minden ember felé nagy érdeklődéssel, ellenszenv és harag nélkül közeledett. Az emberek nagyon barátságosan fogadták. Ezen első találkozáskor jelen volt Bakonyi István is mint fiatal agrármérnök. Különösen az iránt érdeklődött, hogy hogyan vezette az üzemet János édesapja, Zichy György, mivel tudta, hogy az édesapa a háború előtti válságos időszakokban is igen jól gazdálkodott. A kastélyról is szeretett volna információkat kapni, ezért János Svájcából régi fotókat küldött neki.

Később, a „kárpótlás” lebonyolításakor János visszakapott néhány területet apja birtokából. (Saját becslése szerint a birtokok 2-3%-t!)

Bakonyi István kapta meg a haszonbérletet és jó barátság szövődött a két család között.

A Bakonyiaknak és Zichy Aladárnak köszönhető, hogy a lepusztult nagyhörcsöki temetőt és a Zichy-család romos sírját gyorsan ismét rendbe hozták. János kívánságának megfelelően és 2001-ben ott tudták végső nyugalomra helyezni. Egy évvel később felesége gondoskodott arról, hogy János szüleinek és nagymamájának földi maradványait átszállítsák Bécsből, ugyancsak János kívánságára. Mindkét temetésen, a másodikon Takács püspök úr jelenlétében, részt vett a lakosság és régi történeteket meséltek a családról.

Nyugdíjazását követően Jánosnak az volt a szándéka, hogy minden évben néhány hónapot Magyarországon töltsön és 2000-ben feleségével lakást vásárolt Budapesten, a Logodi utcában. Sajnálatos módon ezt a tervét már nem tudta megvalósítani, mert 2001. július 1-jén elhunyt.

A Máltai Lovagrenddel János a felesége révén került kapcsolatba. Hanni Bécsben már 1964 óta az Osztrák Nagypriorátus segélyszolgálatánál dolgozott munkatársként, végül egységvezetőként. Házasságkötésüket követően Zürichben, 1974-ben Hannit felkérte gróf Martin Walterskirchen (2016 óta a svájci szövetség elnöke), hogy működjön közre a segélyszervezet svájci megalapításában és építse fel a zürichi csoportot. János maga is elkezdett a szervezetnél dolgozni és erős rövidlátása ellenére a fogyatékosok lelkes és általuk rendkívül kedvelt, figyelmes gondozója és a segélyszolgálat munkatársa lett (Malteser Hospitaldienst der Schweiz).

Magyarországon a Máltai Lovagrend Magyar Szövetsége a kommunizmus éveiben be volt tiltva, külföldön azonban, Kristóf von Kállay elnökségével, aktív maradt. 1989 után vált lehetségessé, hogy Magyarországon ismét megvessék a lábukat és János 1990-ben belépett a rendbe annak érdekében, hogy a rend magyarországi felépítésében segítséget nyújtson.

Nagyon gyorsan mind Magyarországon, mind nemzetközi viszonylatban különféle feladatokat vállalt magára:

A magyar szövetség tanácsának tagja

1995 A „Máltai Hírek” megalapítása és vezetése

1996 A „Szent János Tanulmányi Alap” megalapítása Orosz Piroska kezdeményezésére, a Máltaiak és Johanniták Svájcban élő tagjaival az elszegényedett családokból származó magyarországi

tehetséges gyermekek támogatására keresztény iskolákban. A projektet több alkalommal nevezték a két rend sikeres együttműködésének példájaként!

1996-1997 Az internet bevezetése a rend római székhelyén, egy nemzetközi csapat segítségével: „The SMOM on the Internet”.

1999 Kinevezés a Communocation Board-ba Rómában a nagymester, Fra Andrew Bertie által.

1996 János obedienciát fogadott.

Különleges esemény volt 1998 pünkösdjén a Csíksomlyóra vezető zarándoklaton való részvétel a magyar máltaiakkal.

Betegsége, a tüdőfibrózis kifejlődése ellenére János haláláig dolgozott, még utolsó, kórházban töltött hónapjaiban is fáradhatatlanul dolgozott hivatása és valamennyi önkéntes feladata számára.

Mély hite és nyugalma mindazok számára felejthetetlen marad, akik ebben a nehéz időszakban találkoztak vele. 2001. július 1-jén bekövetkezett halálát követően nemcsak a hozzá legközelebb állók, hanem a futólagos ismerősök, mint az ápolók és az orvosok is legmélyebb részvételüket fejezték ki.

A Máltai Lovagrendben végzett munkájáról bizonyára a legbecsesebben azon fogvatékkal éfők emlékei maradnak meg, akiket János egyszerű segítőként szívének teljes melegével gondozott.

2. melléklet

KÉRELEM

Tárgy: Sárbogárd 1. számú általános iskola épületének helyi védelembe való helyezése

Cím: Sárbogárd 552/2 hrsz

Történeti adatok:

Az épületet 1926. augusztus 1-én adták át Közösségi Gimnáziumi épületként. Az építést budapesti Feith Mihály végezte. 1928-ig az épület gimnáziumként működött, majd ezt követően a járásbíróóság költözött bele. 1950-ben a járásbíróóság a Fő utcára költözött, ezt követően az épületben ismét iskolai funkciók kerültek elhelyezésre. Az épületet tovább bővítették tornacsarnokot építettek, valamint a főépületet is bővítették 1983-ban. Ezt követően a gyerek létszám folyamatos csökkenése miatt az oktatási funkciók helyett egyéb más, de a neveléshez köthető funkciókat tartalmazott az épület napjainkig.

Építészeti értékek:

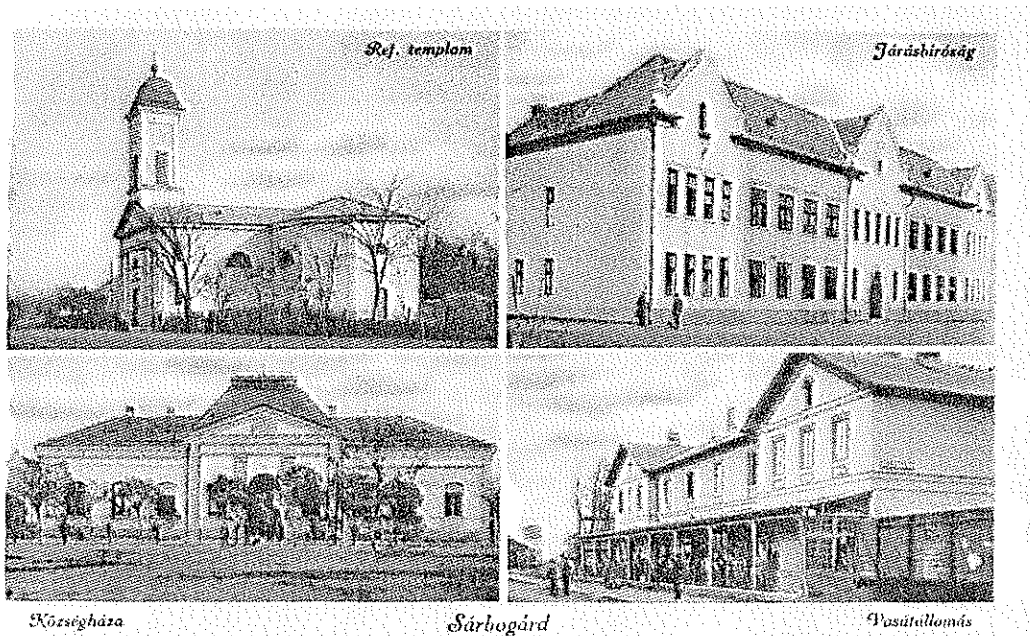
Az épület tömege és háromszatusága egy különleges városias épülettömeget mutat. A középső és a két szélső rizalit a főhomlokzaton az utca felé néz. E rizalitok nagyjából azonos méretűek.

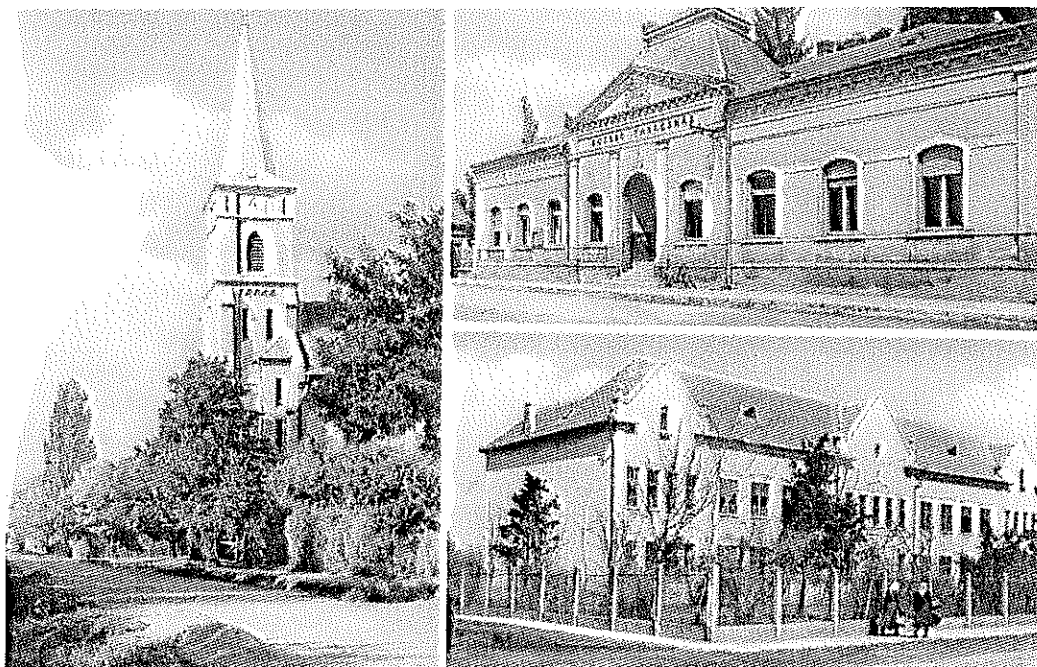
Tömegével és homlokzatával szigorú középület jellegű építményként helyezkedik el a város szövetében. Az 1920-as évek a magyar építészetben jellemzően az út keresés volt. Már találkozunk a modernista elveket valló épületekkel is, de historizáló épülettömegek és homlokzatok is jellemzők voltak. Ezen az épületen igen finoman megfogalmazott homlokzati díszítések megtalálhatók, megfelelőképpen hangsúlyozva az épület homlokzatot, a nyílászárók rendszerét és osztásait, valamint az oromfalak záródásait. A középrizalit földszintjén elhelyezett főbejárat csúcsíves kialakítása és annak természetes kővel való keretezése különleges építészeti érték. Ezt a fajta építészeti megoldást a korai modernizmus épületein láthatjuk (Koós Károly épületein alapvetően jellemzők). A homlokzaton elhelyezett nyílászárók osztásai és vízszintes elválasztásainak díszítései építészeti értéket képviselnek.

A kétszintes épület főhomlokzatán az ablakok között elhelyezett szecessziós gipsz díszítések a főpárkányzat és az oromfalak lezárásai szintén védendő építészeti alkotások.

1937. évi képeslap:

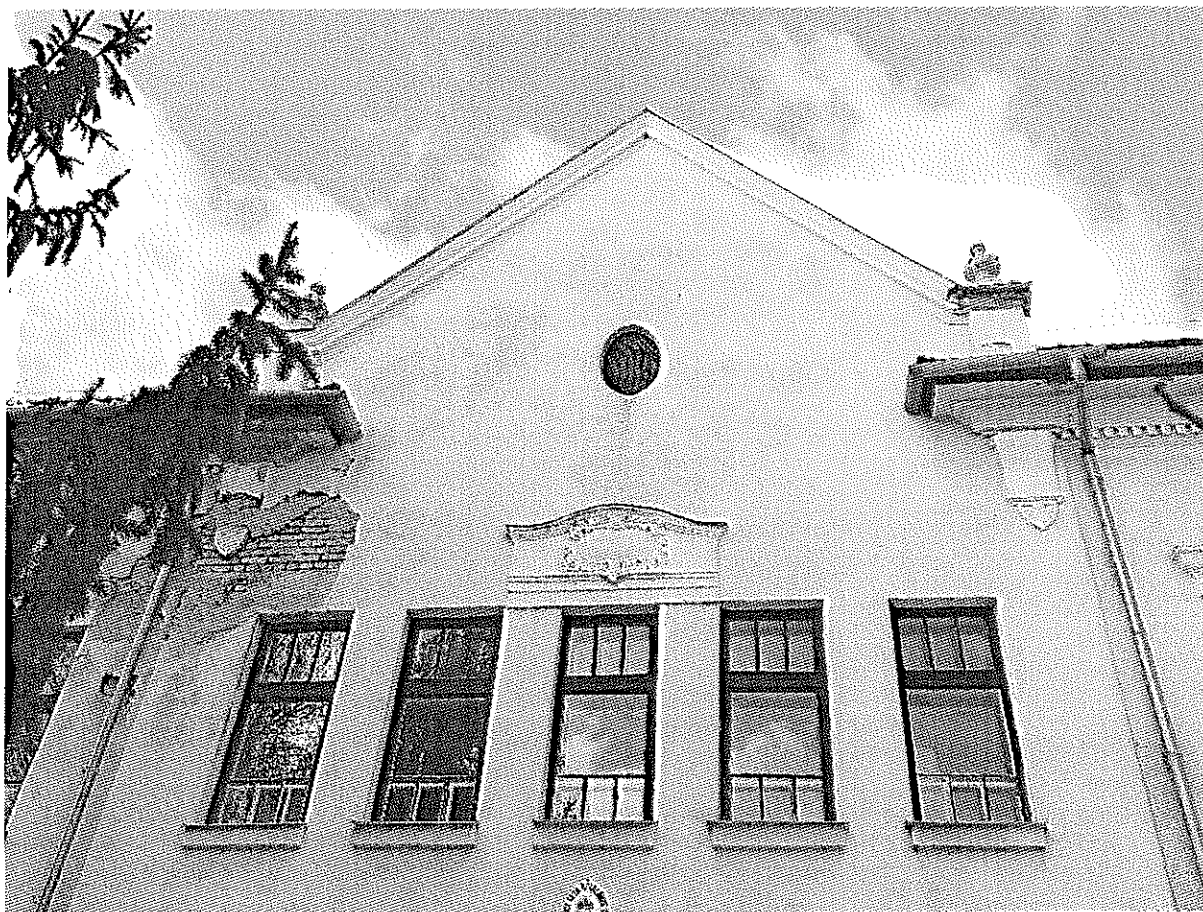
1956. évi képeslap:

Jelenlegi állapot:

Javaslatok:

Védeni szükséges az épület tömegét.

Helyi védelem alá javasoljuk helyezni alapvetően a főhomlokzatot, de valamennyi homlokzatnál törekedni az eredetiség helyreállítására.

A homlokzaton nem javasolunk hőszigetelő réteg elhelyezését (mivel a díszítések ezáltal eredetiségüket elveszítik). Nem javasoljuk továbbá nem lélegző festéssel történő felületkezelést.

A nyílászárók esetleges cseréjénél törekedni kell az eredeti geometria megtartására.

A lábazat és a főbejárati keretezés terméskő felületeiről a festék eltávolítandó és eredeti struktúrájában helyre állítandó.

A belső térben a két szintet összekötő lépcsőház műkö borítása és korlátok kialakítása védendő építészeti érték.

Mindenképpen javasoljuk az épületet védett építészeti emlékként kezelni.